

Основни права - Кипър

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.
Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [el](#) вече са преведени.

Национални съдилища

Районен съд на Никозия (*Eparchiakó Dikastírio Lefkosías*)

Charalampos Mouskou St.
1405 Nicosia
Cyprus

Районен съд на Лимасол (*Eparchiakó Dikastírio Lemesou*)

8 Lordou Vyrona Ave.,
3726 Limassol
PO Box 54619
Cyprus

Районен съд на Ларнака (*Eparchiakó Dikastírio Lárnakas*)

Artemidos Ave.
6301 Larnaca
PO Box 40107
Cyprus

Районен съд на Пафос (*Eparchiakó Dikastírio Páfou*)

Corner of Neophytou St. & Nikolaidi St.
8100 Paphos
PO Box 60007
Cyprus

Районен съд на Фамагуста (*Eparchiakó Dikastírio Ammochóstou*)

2 Sotiras St.
5286 Paralimni
Cyprus

Районен съд на Кирения (*Eparchiakó Dikastírio Kerýneias*)

Charalampos Mouskou St.
1405 Nicosia
Cyprus

Национални институции за защита на правата на човека:

Комисар за администрацията и правата на човека (Омбудсман)

Комисарят за администрацията и правата на човека (*Epítropos Dioikíseos kai Anthrópinon Dikaíomatón*, известен още като „Омбудсман“) е независим държавен служител, който осъществява дейност официално от 1991 г. насам. Комисарят е институцията, която носи основната отговорност за извънсъдебния контрол на администрацията и защитата на правата на човека.

Главната цел на комисаря е да гарантира законността, да насърчава доброто управление, да защитава правата на физическите лица, да се бори с лошото управление и да защитава правата на гражданите и правата на човека като цяло.

Обикновено комисарят започва разследване въз основа на жалба на гражданин, който е пряко и лично засегнат от действието, срещу което е подал жалбата. По въпроси от общ интерес обаче комисарят може да започне разследване и по заповед на Министерския съвет или по собствена инициатива.

Предложенията или препоръките, отправени от комисаря, не са задължителни. Ако обаче съответните страни не се съобразяват с тях, възниква принципен въпрос. Тази позиция е затвърдена с последните изменения на законодателството, които дават право на комисаря да провежда консултации със съответния орган в опит да намери начин органът да приеме становищата на комисаря и практически да се придържа към тях.

Правомощията на комисаря по отношение на администрацията са много широки предвид факта, че освен да изпълнява горепосочените функции, той изпълнява и ролята на:

Орган за борба с дискриминацията: в качеството си на такъв комисарят проверява въз основа на подадена жалба от дадено лице или по собствена инициатива дали е налице нарушение на принципа на равното третиране на лицата, основано на расов, национален или етнически произход, общност, език, цвят на кожата, възраст, увреждане, сексуална ориентация, религия, политически или друг вид убеждения — в областта на социалната защита, социалната сигурност, социалните ползи, здравеопазването, образованието, участието в сдружения и синдикални организации или достъпа до стоки и услуги, включително жилищно настаняване. Комисарят може да действа както в публичния, така и в частния сектор.

Орган по въпросите на равенството: в качеството си на такъв комисарят проверява въз основа на подадена жалба от дадено лице или по собствена инициатива дали е налице нарушение на принципа на равното третиране на лицата, основано на пол и полова принадлежност, расов, национален или етнически произход, общност, език, цвят на кожата, възраст, увреждане, сексуална ориентация, религия, политически или друг вид убеждения — в областта на заетостта, работата и професионалното обучение, включително трудови договори или документи, уреждащи трудови правоотношения, наемане, освобождаване, обяви за свободни работни места във вестниците и т.н. Комисарят проверя по-специално дали е налице основана на пола дискриминация срещу лица във връзка с техния достъп до стоки и услуги (напр. образование, здравеопазване, банкиране или застрахователни услуги). Комисарят може да действа както в публичния, така и в частния сектор.

Независим орган за предотвратяване на изтезания: в това си качество комисарят посещава свободно места, в които лицата са напълно или частично лишени от свобода (например места за лишаване от свобода, полицейски центрове за задържане, психиатрични институции или домове за възрастни хора), за да наблюдава и докладва условията за живот. Целта е да се осигурят достоен живот и права на лицата, които се намират при тези обстоятелства. След посещенията си комисарят отправя препоръки за подобряване както на установените условия, така и на съответното законодателство и институционалната рамка. Също така във връзка с упражняването на контрол и в рамките на откритата комуникация с компетентните органи комисарят може да отправя препоръки и предложения с оглед предотвратяването на изтезания и нечовешко или унижително отношение. Комисарят може да действа както в публичния, така и в частния сектор.

Национална институция за защита на правата на човека: в това си качество комисарят отправя мнения, препоръки и предложения, когато счита, че даден държавен орган е нарушил или ограничил правата на човека. Комисарят предприема също така по-широкообхватни действия за насърчаване на зачитането на правата на човека, като за тази цел се свързва с НПО, които действат в областта на правата на човека, и други организирани групи.

Независим орган за укрепване на правата на лицата с увреждания: в това си качество комисарят отговаря за насърчаването, защитата и контрола на изпълнението на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.

Комисарят проверява по собствена инициатива или въз основа на подадени жалби спазването на разпоредбите на Конвенцията от държавните органи и докладва за начините на подобряване на положението. Той също така работи заедно с други органи, които осъществяват дейност в тази област, и осигурява обучение, насърчава повишаването на осведомеността и укрепва прилагането на практика на правата на лицата с увреждания.

Полиция на Кипър

В рамките на полицията на Кипър са създадени и функционират служби, които насърчават, защитават и укрепват основните права на човека. По-долу следва кратко описание на задълженията на тези служби, като се посочват усилията, които те полагат, за да гарантират защитата на основните права от страна на полицията.

- Служба за защита на правата на човека

Службата за защита на правата на човека се отчита пред Дирекция „Европейско и международно полицейско сътрудничество“ към Главна дирекция „Полиция“ на Кипър и:

1. отговаря за разглеждането и изпълнението на задълженията, предвидени в решенията на различните институции на Съюза в областта на правата на човека, които са от компетентността на полицията;
  2. поставя акцент върху изпълнението на препоръките, отправени от Съвета на Европа относно условията за задържане в полицейските центрове за задържане и т.н.;
  3. извършва систематични проверки в полицейските центрове за задържане, представя съответните доклади и отправя препоръки за подобряване на местата за задържане и условията за живот на задържаните;
  4. работи заедно с други държавни ведомства, НПО и независими органи по въпроси, свързани със защита на правата на човека за всички граждани, и отправя препоръки с цел да се гарантира спазването от страна на полицията на разпоредбите на правните актове и конвенциите, подписани и ратифицирани от Република Кипър;
  5. работи заедно с Полицейската академия на Кипър при планирането и изпълнението на програмите за обучение в областта на правата на човека;
  6. изготвя и изпраща указания и наръчници за защита и укрепване на правата на човека.
- **Служба за борба с дискриминацията**

Службата за борба с дискриминацията докладва пред отдел „Престъпления“ към Главна дирекция „Полиция“ и нейната цел е да предотвратява и да се бори с дискриминацията, расизма и ксенофобията.

Част от основните функции на службата са:

1. да осигурява координация, мониторинг и сътрудничество между полицейските служби във връзка с разследването и регистрирането на престъпления и инциденти, свързани с расизъм или престъпления, мотивирани от расизъм.
  2. да работи заедно с други държавни ведомства и НПО, ангажирани с борбата с дискриминацията и расизма;
  3. да работи заедно с Полицейската академия на Кипър и други организации за осигуряване на допълнително обучение на полицейските служители;
  4. да служи като бюро за връзка между полицията на Кипър и други агенции, отговорни за по-ефективното създаване на политика за борба с расизма;
  5. да укрепва и изпълнява националната правна рамка, свързана с международни и европейски насоки и задължения.
- **Служба за борба с домашното насилие и малтретирането на деца**

Службата за борба с домашното насилие и малтретирането на деца докладва пред отдел „Престъпления“ към Главна дирекция „Полиция“ и се занимава главно с координация, изпълнение и подкрепа.

Нейните основни функции включват наблюдение по случаи или инциденти, проучване на криминални досиета и отправяне на препоръки за по-нататъшни действия. Предвид отговорността ѝ за прилагането на закона Службата за борба с домашното насилие и малтретирането на деца работи заедно със следователите, които отговарят за тези случаи, семейни консултанти или служители на службите за социално подпомагане и други държавни или недържавни служители, които имат отговорности в тази област, както и с жертви, които са се свързали лично или по телефона. В сътрудничество с Полицейската академия на Кипър службата организира семинари за обучение за полицейските служители.

- **Служба за борба с трафика на хора**

Службата за борба с трафика на хора докладва пред отдел „Престъпления“ към Главна дирекция „Полиция“ и нейната цел е да се бори с трафика на хора в съответствие със Закона за предотвратяване и борба с трафика и експлоатацията на хора и защита на жертвите или всяко друго съответно законодателство и полицейски задължения както на европейско, така и на международно равнище.

Част от основните функции и отговорности на службата са:

1. да обработва, анализира и събира информацията относно престъпленията, свързани с нейната дейност;
2. да координира дейностите и действията на всички дирекции/агенции/отдели, за да гарантира, че операциите на национално равнище са добре планирани и организирани по подходящ начин;

3. да идентифицира жертви на трафик или експлоатация съгласно съответния наръчник за идентифициране и разпоредбите на съответното законодателство;
4. да предоставя на полицейските служители насоки относно трафика на хора;
5. да следи разследването на случаи, свързани с трафика на хора, и да предоставя на служителите, които провеждат разпитите, насоки, когато е целесъобразно, независимо от мястото им на работа;
6. да поема под ръководството на ръководителя на отдел „Криминални престъпления“ разследването на сложни и тежки случаи на нарушение на Закона за предотвратяване и борба с трафика и експлоатацията на хора и защита на жертвите в сътрудничество с надлежно обучени служители, работещи в районните отдели за наказателни разследвания;
7. да отговаря на искания от други държави за предоставяне на правна помощ, свързана с трафика на хора;
8. да поддържа статистическа база данни и да изготвя съответните доклади и статистики;
9. да осъществява всички други функции, предвидени в законодателството и националния план за действие срещу трафика на хора, или поверени ѝ от началника на полицията.

С оглед на осигуряването и защитата на правата на идентифицираните жертви на трафик на хора службата работи, освен със службите за социално подпомагане, и с такива НПО като Cyprus Stop Trafficking, KISA, Caritas, Well Spring, и т.н.

Комисар по правата на детето

Комисарят по правата на детето (*Epítropos Prostatías ton Dikaíomáton tou Paidioú*) е създаден като институция със Закона за комисаря за защита на правата на детето от 2007 г. (Закон 74(I)/2007), който влезе в сила на 22 юни 2007 г. В закона се предвижда назначаването на комисар, създаването и функционирането на службата на комисаря и други свързани въпроси. Той бе изменен през 2014 г. със Закона за защита на правата на детето от 2014 г. [44(I)/2014] с цел да бъдат разгледани допълнителни въпроси.

В закона са предвидени важни разпоредби, които позволяват на службата на комисаря да функционира като независима национална организация по правата на човека, която отговаря за защитата и укрепването на правата на детето. В закона се предвиждат всеобхватни функции и задължения на комисаря, които с информационна цел могат да се обобщят в четири групи:

- контрол и мониторинг на законодателството, процедурите и практиките от органи в публичния и частния сектор;
- овластяване и участие на децата;
- образование и повишаване на осведомеността сред децата и обществото като цяло във връзка с правата на детето;
- представляване на децата и техните интереси в процедури, които ги засягат.

Първият назначен комисар по правата на детето е г-жа Леда Коурсумба. Понастоящем тя изпълнява втория си мандат като комисар.

Данни за контакт:

Corner of Apelli St. and Pavlou Nirvana St., 5th floor, 1496

Тел.: +357 22873200

Факс: +357 22872365

Ел. поща: childcom@ccr.gov.cy

Уебсайт: <http://www.childcom.org.cy/>

Комисар за защита на личните данни

Комисарят за защита на личните данни (*Epítropos Prostatías Dedoménon Prosopikou Charaktira*) действа като независим надзорен орган, създаден по силата на Закона за обработката на личните данни (защита на лицата) 112 от 2001 г. (Закон 112(I)/2001), с който в националното законодателство беше транспонирана Директива 95/46/ЕО.

Комисарят наблюдава изпълнението на горепосочения закон. Функциите на комисаря включват упражняване на контрол, издаване на предвидените от закона разрешения и налагане на административни санкции при нарушаване на закона.

Комисарят работи заедно със съответните органи в други държави членки и със Съвета на Европа във връзка с въпроси, попадащи в обхвата на отговорностите на комисаря, и насърчава зачитането на правата на европейските граждани на неприкосновеност на личния живот и защита на личните данни.

Комисарят действа като национален надзорен орган за Европол, Евроюст, Евродак, SIS II (Шенгенска информационна система от второ поколение), VIS (Визова информационна система), CIS (Митническа информационна система) и IMI (Информационна система за вътрешния пазар).

Службата на комисаря има за цел да предоставя на обществеността по-подробна информация за предвидените в закона права и да създава благоприятна за неприкосновеността на личния живот среда както в публичния, така и в частния сектор.

Отдел „Социално приобщаване на лицата с увреждания“ на Министерство на труда, социалните грижи и социалното осигуряване

Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания е важен исторически етап по отношение на уврежданията и съгласно нея държавите трябва да предприемат всички подходящи законодателни, административни и други мерки с оглед на защитата на правата на лицата с увреждания във всички аспекти на живота. Република Кипър ратифицира Конвенцията през 2011 г., а през 2013 г. подготви и прие първия си национален план за действие за лицата с увреждания.

В ролята си на фокусна точка отдел „Социално приобщаване на лицата с увреждания“ има за задача да координира ефективното изпълнение на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и на националния план за действие за лицата с увреждания за периодите 2013—2015 г. и 2017—2020 г.

Освен това отдел „Социално приобщаване на лицата с увреждания“ има за цел да насърчава социалната защита, социалното приобщаване и заетостта на лицата с увреждания. Основните му дейности включват:

- изготвяне на оценки и издаване на удостоверения във връзка с уврежданията и функционалния капацитет;
- предоставяне на социални ползи на лицата с увреждания;
- предоставяне на пряка и косвена професионална рехабилитация и други помощни услуги.

Работата на отдела е насочена към подобряване на качеството на живот на лицата с увреждания и откриване на нови възможности за социална интеграция за тях чрез планиране, координиране и изпълнение на реформата.

Национален механизъм за правата на жените

1. Националният механизъм за правата на жените (*Ethnikós Michanisms gia ta Dikaiómata tis Gynaikas*) е създаден на 16 февруари 1994 г. по силата на Решение № 40.609 на Министерския съвет.
2. Националният механизъм за правата на жените е ключова организация за създаване и насърчаване на политиката на правителството за премахване на основаната на закона дискриминация срещу жените и установяването на равенство между мъжете и жените във всички областта на правото. Той също така помага за установяване на принципа на равенство и равни възможности на практика, което изисква, наред с другото, промяна в отношението, популяризирането на специални програми за подпомагане и насърчаване на жените в многостранните им роли, както и интегрирането на равенството във всички програми и политики.
3. В съответствие с Решение № 76.789 на Министерски съвет от 23 април 2014 г. Съветът и Националният комитет към Националния механизъм за правата на жените се председателстват от Комисаря по въпросите на равенството между половете, а главният секретариат на механизма включва служители от звеното за равенство между половете към Министерството на правосъдието и обществения ред.
4. Националният механизъм по правата на жените обединява три колективни органа: а) Съвет, б) Национален комитет и в) Междуведомствен комитет. Наред с това той ръководи генерален секретариат.
5. Съветът към Националния механизъм за правата на жените се състои от 19 членуващи организации. Членовете на Съвета включват организации на жените, синдикални организации и други НПО, включително две турско-кипърски организации на жените (приложен е списък на членуващите организации на Съвета).
6. *Националният комитет* към Националния механизъм за правата на жените се състои от 69 членуващи организации, включително организации, свързани с политически партии, организации за борба с насилието срещу жените и тяхната експлоатация, организации за обучение, научни изследвания, борба с расизма и селскостопански организации, синдикални организации, организации за мир, за разселените лица, за семейството и за децата и т.н.

7. *Междуведомственият комитет* към Националния механизъм за правата на жените включва служители, които отговарят за правата на жените, от всички министерства и от Генералната дирекция за европейски програми, координация и развитие.
8. *Генералният секретариат* подготвя срещите на всички органи на Националния механизъм за правата на жените и подпомага изпълнението на всички взети решения, като предоставя административна и научна подкрепа и насоки.

Парламентарна комисия по правата на човека и равните възможности за мъжете и жените

Основната задача на Парламентарната комисия по правата на човека и равните възможности за мъжете и жените е да извършва проучвания и да следи, в контекста на упражняването парламентарен контрол, за спазване от страна на Кипър на разпоредбите на Конституцията на Кипър, международните конвенции и съответното законодателство.

В тази връзка комисията разглежда случаи, свързани с нарушения на правата на човека, касаещи граждани и други лица, живеещи в Република Кипър, и съответно докладва на Камарата на представителите.

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 23/07/2019